

Tantárgy neve: Menedzsment és vállalkozás-gazdaságtan	Kreditértéke: 4
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tanóra típusa: 1 óra előadás / 2 óra gyakorlat, összesen 3 óra az adott félévben Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők (ha vannak):	
A számonkérés módja: kollokvium / <u>évközi jegy</u> Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok (ha vannak):	
A tantárgy tantervi helye: 4. félév	
Előkövetelmények: Mikro- és makro ökonómia	
Tantárgyleírás:	
A tantárgy célja, hogy a hallgatók betekintést nyerjenek a menedzsment céljaiba és feladataiba, valamint megismerjék annak módszertanát és alkalmazását az iparban és más területeken. A hallgatók megismerkednek a menedzsment szerepével és helyével, a gazdasági tevékenységekben betöltött integráló funkciójával, továbbá a szervezet irányításához kapcsolódó alapvető vezetési feladatok, szerepek és kompetenciák összetettségével. Megismerik a tudományterület fejlődésének történetét, valamint a vállalati struktúrák legalapvetőbb formáit meghatározó tényezőket. A félév során a hallgatók átfogó képet kapnak a különböző vállalkozási formákról és azok alapításának folyamatairól. Tanulmányozzák a vállalati menedzsment fő funkcionális területeit, beleértve a stratégiát, az üzleti tervezést és a beruházáselemzést. A tantárgy célja továbbá, hogy segítse a mérnökhallgatókat a vállalati irányítás, a döntéshozatal és a műszaki folyamatok gazdasági összefüggéseinek megértésében. A hangsúly a műszaki, pénzügyi és menedzsment ismeretek integrálásán van egy korszerű ipari környezetben, különös tekintettel az Ipar 4.0-ra, a fenntarthatóságra, valamint a lean és az agilis szervezeti modellekre.	
Irodalom	
Kötelező irodalom: - Chikán Attila – Demeter Krisztina (2023): Vállalatgazdaságtan. AULA Kiadó, Budapest. ISBN 9789634549000 - Berde Csaba (2020): Vállalkozástan – A modern vállalkozások működése és menedzsmentje. Szaktudás Kiadó. - Dobák Miklós – Hortoványi Lilla (2021): Vezetés és szervezés a változó világban. Akadémiai Kiadó. - Berde Csaba – Illés Béla Csaba – Pataki László (2021): Vállalati gazdaságtan és menedzsment alapjai. Akadémiai Kiadó. Ajánlott irodalom: - Dobák Miklós – Antal Zsuzsanna (2021): Vezetés és szervezés. Akadémiai Kiadó, Budapest. ISBN 9789634546824 - Chikán Attila – Demeter Krisztina (szerk.) (2021): Az értékteremtő folyamatok menedzsmentje. Akadémiai Kiadó. - Bányai Tamás (2022): Ipar 4.0 és logisztika – digitális ellátási láncok tervezése és menedzsmentje. Akadémiai Kiadó. - Illés Béla Csaba – Bányai Tamás – Tamás Péter (2023): Termelésmenedzsment és logisztika az ipar 4.0-ban. Akadémiai Kiadó. - Tari Ernő (2020): Projektmenedzsment alapok mérnököknek. Typotex Kiadó.	
Előírt szakmai kompetenciák, kompetencia-elemek	
a) tudása - Ismeri a műszaki szakterület műveléséhez szükséges általános és specifikus természettudományi, műszaki tudományi, gazdálkodás- és szervezéstudományi elveket, szabályokat, összefüggéseket, eljárásokat.	

- Ismeri a műszaki szakterülethez kapcsolódó gazdálkodás- és szervezéstudományi szakterületek (menedzsment, termelésmenedzsment, minőségmenedzsment, projektmenedzsment, innovációmenedzsment, környezetmenedzsment, termékmenedzsment, logisztikai menedzsment, stratégiai menedzsment, vállalkozásmenedzsment, információmenedzsment, marketing, közgazdaságtan, jog) alapjait, követelményeit, összefüggéseit.
- Ismeri a beruházások, továbbá fejlesztési projektek tervezésének, gazdaságossági vizsgálatainak, műszaki kivitelezésének főbb eljárásait, módszereit.
- Ismeri a műszaki menedzsment szakterületeinek tanulási, ismeretszerzési, adatgyűjtési módszereit, azok etikai korlátait és problémamegoldó technikáit.

b) képességei

- A műszaki szakterületen felmerülő rutinfeladatok megoldásában képes alkalmazni a megszerzett általános és specifikus természettudományi, műszaki tudományi, gazdálkodás- és szervezéstudományi elveket, szabályokat, összefüggéseket, eljárásokat.
- Képes műszaki, technológiai, beruházási, gyártási, logisztikai, minőségbiztosítási, informatikai folyamatok irányítására, szervezésére, ellenőrzésére és fejlesztésük összehangolására.
- Képes üzleti tervek készítésére, döntéselőkészítési feladatok elvégzésére, innovációs stratégiák kidolgozására és megvalósítására.
- Képes munkahelyi csoportok vezetésére, az emberi erőforrás menedzselési feladatainak ellátására.
- Képes az információk menedzselésére.
- Képes a versenytársak, a termékek, a piaci lehetőségek elemzésére és a termékek, műszaki tartalmú szolgáltatások értékesítésére.
- Képes az érintett szakterületen előállított termékek és szolgáltatások értékesítésében való aktív közreműködésre.
- Képes vállalati, intézményi menedzsment alrendszerek működtetésére.
- Képes a folyamat- és működésfejlesztéssel foglalkozó teamek munkájában való részvételre, és e csoportok munkájának koordinálására.
- Rendelkezik együttműködő, kapcsolatteremtő képességgel, kommunikációs készséggel.
- Képes a beruházási igények felmérésére, menedzselésére, valamint a beruházásokkal kapcsolatos műszaki és gazdaságossági vizsgálatok végrehajtására.
- Képes a szakterületét támogató szoftverek és informatikai rendszerek felhasználói szintű kezelésére, alkalmazására.
- Képes arra, hogy szakmailag adekvát módon szóban és írásban anyanyelven és egy idegen nyelven kommunikáljon, prezentáljon.
- Képes a hazai és nemzetközi szakirodalom feldolgozására és felhasználására.

c) attitűdje

- Nyitott a műszaki szakterületet megalapozó általános és specifikus ismeretekre.
- Betartja a munkavégzés és munkavállalás jogi, erkölcsi és szakmai szabályrendszerét.
- Törekszik arra, hogy döntéseit a jogszabályok és az etikai normák teljes körű figyelembevételével hozza meg.
- Törekszik arra, hogy döntéseit az irányított munkatársak véleményének megismerésével, lehetőség szerint velük együttműködésben hozza meg.
- Törekszik arra, hogy folyamatos önképzéssel és továbbképzéssel szakmai fejlődését elősegítse.
- Átfogó rendszerszemlélettel rendelkezik.

d) autonómiája és felelőssége

- Irányítás mellett közreműködik a műszaki szakterület szakembereivel egy-egy konkrét projekt megvalósításában.
- Önállóan képes a termelő és szolgáltató vállalkozások műszaki-gazdasági jellegű, valamint humán folyamataival kapcsolatos menedzselési feladatok ellátására.
- Önállóan képes a szervezetek működésének menedzselésére.
- A szakterületéhez tartozó elemzői feladatok megoldása során önállóan választja ki és alkalmazza a releváns problémamegoldó módszereket.
- Saját munkájának eredményeit reálisan értékeli.

- Váratlan döntési helyzetekben is önállóan képes a munkavégzésre, a szakmai kérdések végiggondolására.
- Felelősséget vállal szakmai döntéseiért.
- A szakterületét megalapozó nézeteket felelősséggel vállalja.
- Felelősséget érez a fenntartható fejlődésért.

Tantárgy felelőse:

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k): Diószeginé Zentay Éva

Tantárgy neve: Menedzsment és vállalkozás-gazdaságtan		Tantárgy kódja: MK3MEN1M04JX20	
Kredit: 4	Követelmény: Évközi jegy		Tanszék:
Óraszám: 1+2	Előkövetelmény: Mikro- és makro ökonómia		
Tantárgyfelelős:		Tantárgy oktatói: Diószeginé Zentay Éva	
HÉT	ELŐADÁS	GYAKORLAT	
1.	Bevezetés a menedzsmentbe és az Ipar 4.0-ba. A vállalkozások szerepe a műszaki környezetben. Ipar 4.0 és vállalati működés.	Digitális transzformációs példák megvitatása ipari vállalatoknál; csapatalakítás és projekt témák kijelölése.	
2.	Vállalkozások, innováció és startup ökoszisztéma. Vállalkozási formák, alapítási folyamatok és az innovációs ökoszisztéma.	Startup szimuláció: az innovatív ötlettől az üzleti modellig (Business Model Canvas).	
3.	Tárgyi eszközgazdálkodás és üzemfenntartás. Tárgyi eszközmenedzsment, karbantartási rendszerek és amortizáció.	Számítási feladatok: amortizáció és karbantartási költségek elemzése. Excel-alapú karbantartási és csere-döntéstámogatás.	
4.	Beruházások és gazdaságossági értékelés. A beruházási folyamat szakaszai és szereplői; gazdaságossági vizsgálatok (NPV, IRR, ROI).	Excel-gyakorlat: ipari projektek beruházási számításai. Esettanulmány: üzemmodernizációs beruházás elemzése.	
5.	Stratégiai menedzsment és technológiai innováció. Stratégiaalkotás, a lean és az agilis megközelítések összehasonlítása, innovációmenedzsment.	Csoportos szimuláció: lean stratégiafejlesztési gyakorlat.	
6.	Üzleti tervezés és vállalati modellezés. Üzleti terv felépítése, ipari vállalkozások működésének modellezése.	Workshop: üzleti terv koncepciójának kidolgozása. Csoportos projekt mentorálása.	
7.	Első rajzhét		
8.	Humán erőforrás-menedzsment műszaki környezetben. Munkaerő-tervezés, kompetenciamenedzsment, motiváció és bérszámítás.	HR-analitikai feladat (Excel). Esettanulmány: motiváció és teljesítményértékelés a termelésben.	
9.	Minőség- és környezetirányítás.	Esettanulmány: okosgyár minőségirányítási rendszere.	

	Az ISO 9001 és ISO 14001 integrációja; ESG-keretrendszerek; Ipar 4.0 és minőségirányítási rendszerek.	Fenntarthatósági mutatók és környezeti teljesítmény elemzése
10.	Fenntarthatóság és körforgásos gazdaság a menedzsmentben. Körforgásos gazdasági modellek és a vállalati fenntarthatóság integrálása.	Esetelemzés: zöld gyártás és erőforrás-hatékonyság. ESG-stratégia workshop ipari vállalatok számára.
11.	Projekt- és kockázatmenedzsment. Projektéletciklus, kockázatelemzés és innováció a projektmenedzsmentben.	Projekt-szimulációs gyakorlat. Kockázattérkép készítése és kockázatcsökkentési tervek kidolgozása.
12.	Döntéshozatal és szervezeti változásmenedzsment. Vezetői szerepek, leadership és változásmenedzsment műszaki szervezetekben.	Esettanulmány: szervezeti átalakulás. Csoportos projekt előkészítése és mentorálása.
13.	Zárthelyi dolgozat	Csoportos projektprezentációk – innovatív vállalkozás üzleti modelljének védelme.
14.	Második rajzhét	
KÖVETELMÉNYEK		
Az aláírás feltétele: Órák látogatása TVSZ szerint és csoportos projektmunka teljesítése.		
Teljesítményértékelés, az érdemjegy megszerzésének feltétele: Zárthelyi dolgozat (40%) Csoportos projektmunka (40%) – üzleti modell készítése egy innovatív műszaki vállalkozás számára Aktív részvétel, prezentáció (20%) Megajánlott jegy szerezhető. Nem megfelelő teljesítés esetén szóbeli vizsga.		